

Безсилля режиму й КГБ

Справа Солженіцина й опублікування ним закордонної книги „Архіпелаг ГУЛАГ” з ревізіями про народобиство в совєтських концборах і тюрмах в 1918-1958 роках й із ствердженням, що встановлена в ці роки система терору триває ще й сьогодні, може бути доказом, що в деяких випадках цілий кремлівський режим й його весільний нібито КГБ цілком безсилі в боротьбі з однією людиною. Минуло вже три тижні від появи книжки, а протек категоричний режим так не відважився застосувати у відношенні до Солженіцина таких традиційних „адміністративних заходів”, як арешт, суд і тюрма чи й заборону на декляричну лікарню. Подібно, як у випадку із акад. А. Сахаровим, минулого року, компартійні чинники і КГБ мусять обмежуватися до громлення невинного ім Солженіцина у пресі й в радіо, використовуючи для цього підготовані чи спраровані ними ж „заяви” й „голоси” сателітної й закордонно-комуністичної преси. Це не виключає можливості, що одного дня терпів категоричний режим увірватися і вони або допоможуть Солженіцинові „несподівано померти”, або ж заборотять його під опіку „пенсіятів” з режимних „науково-дослідних інститутів”.

Водночас із цим минулорічна справа Сахарова і теперішня справа Солженіцина є показовим прикладом для цього якого допоміжної для боротьби за свободу і народів у Совєтському Союзі може бути світова опінія і її реакція на такі чи інші події в СССР. З тих чи інших причин, в обличчя таких чи інших політичних й економічних вимог кремлівське керівництво мусить так оглядатися на те, як зареагує західний світ на категоричні намагання „ушукати” такого Сахарова чи Солженіцина і примусити їх до мовчання чи й до відкриття їхніх поглядів і думок. Якби українці у вільному світі змогли бави своїми протестами і демонстраціями змобілізувати світову опінію на оборону українських дисидентів, так, як вона була змобілізована на оборону Сахарова і Солженіцина, то москвинський режим в Україні не відважився б ув'язнювати Світличного, Сверстюка, Чорновола й інших українських дисидентів і таких, наприклад Іван Дзюба не мусів би каліти й проголошувати засудження своїх поглядів.

Консолідація комуністичних сил

Мисля використовувала 15-річчя журналу „Проблеми миру і соціалізму” для дальшої консолидації розхитаного комуністичного руху і для своєрідної „генеральної проби” напередодні запланованого світового комуністичного конгресу. Про те, що зі світовим комуністичним рухом не все гаразд, не приходилося говорити. Тривала совєтсько-китайська полеміка, яка від довшого часу не сходить зі сторінок совєтської й китайської преси, а також з преси комуністичних партій у різних країнах, засвідчує про розкол, якого мимовсім не вдалося домігтися. Враховуючи такий фактичний стан, керівництво КПСС вже від якогось року робить заходи, щоб відбутися черговий світовий конгрес, який мав би остаточно зайняти становище до „китайської схизми” і формально усунути Китайську комуністичну партію та її союзників із „світової комуністичної спільноти”.

В дні 7-9 січня в Празі відбулася нарада представників „комуністичних і робітничих партій для обговорення праці журналу „Проблеми миру і соціалізму” за 1972-1973 роки. В нараді взяли участь представники 67 комуністичних партій, які заступають промосовєтські позиції. Інформуючи про цю нараду, газета „Правда” з 10 січня відзначала, що учасники наради обмірковували поточні питання комуністичного руху у світі і прийняли постанови щодо спрямування праці згаданого журналу по лінії посилення „боротьби комуністів проти головного ворога народів — імперіалізму, опорою якого є американський імперіалізм, за мир, демократію, національне й соціальне визволення, за соціалізм і комунізм, за єдність міжнародного комуністичного руху на принципах марксизму-ленінізму, пролетарського інтернаціоналізму, відповідно до загально визначених норм відносин між комуністичними партіями”.

На окремому „урочистому засіданні” 9 січня видані питання „значення ідейної й політичної єдності в рядах міжнародного комуністичного і робітничого руху”, мовля, „достійне скріплення його єдності — є невідкладне завдання”.

Цей заклик має свою вимову в обличчя опублікованого у тому ж числі газети „Правда” матеріалу про „реакційну суть маоїзму”, мовля, китайські комуністи відійшли від „основних принципів марксизму-ленінізму”, оформивши „міт про „ворожість” СССР”.

Ф. Лукінович

ДОБРОВІЛЬНЕ ВІЙСЬКО У ЗСА

До січня минулого 1973-го року побір до збройних сил ЗСА був примусовий і відбувався за певною схемою лютерії. Новобранці були поділені згідно з віком, студіями та подружнім станом на декілька груп. В міру потреби, покликали потрібну кількість кандидатів, оголошуючи, які саме групи повинні ставитися до своїх бранковиків, округ. Однак, від січня м. р. за узгодженою із Президентом і Департаментом оборони ухвалою Конгресу, замість лютерійної системи покликань, до збройних сил ЗСА приймають на підставі добровільних оголошень.

Із трьох родів зброї — у лютенстві та вояцькій флотії вимагають довшого вишколу та освіти не меншій як середня, тому про них говорити не будемо. Займемося тільки наземними силами, що зможуть військом (армією) та корпусом морської піхоти. Отож подімо огляд війська, що в більшій частині складається із добровольців, по кінець листопада 1973-го року. В більшій частині тому, що левая кількість вояків із лютерійної системи докинувшись до своїх повинностей.

ПЛАТНЯ ТА ВОЇНСИ

Щоб оминати непорозуміння, на самому початку треба сказати, що оті добровольці чи охотники, що добре платіть вояцям, для яких, спонукою вступити в війська не був патріотизм, але гроші.

Ще в Європі пригадуємо собі, як перебуваючи в таборах, бачили ми, як вояки ЗСА одержували на сидіно ашпаци, хліб, мармелад та каву, на обід та вечерю їли із криною та солодким, а також морозиво, та були згадані від шкарпеток до шкарпеток. Крім цього, вояки користувалися „Піском”, а з нього зможуть купити різні речі по значно дешевій ціні.

Тепер, кожний новообранець — добровольець, що зобов'язується відбутися два роки військової служби, крім повного утримання, дістає 328 доларів місячно, як початкову платню. Це є більш як тричі стільки, що одержували вояки раніше, перед добровільним оголошенням. Ті, що підписують контракт на три роки, дістають, крім того, додатковий бонус на 2500 доларів.

Крім цього, на рахунок часу військової служби та покриття більшості видатків на таксі, вояки можуть брати курси на університетах. На вправах стрільня, для прикладу, вже не потребують маршувати, їх довозять до стрільниці охолодженими автобусами. Новобранці, вже не звуть „рекрутами”, тільки „джентльменами”.

СТАН І НЕЗДІСНЕНІ НАДІ

В умовах такої платні і

благ та відсутності загроз війни, здавалося б, що під бранковими станицями будуть довгі черги добровольців та що мамінену квоту швидко виповнять.

Проте, як не дивно, так воно не є, не зважаючи навіть на високий відсоток безробіття тих, що закінчили середню освіту.

Стан наземних військ ЗСА намічено на 814 000 вояків. В цьому плануванні, сподівалися, що зголосяться 158 000 добровольців, але оголошено тільки 132 000 хлопців та дівчат, отже до запланованої кількості недоводить ще 27 000, або 17%.

Якщо поповнення новими кадрами відбуватиметься далі такими самими темпами, то за п'ять літ наземні війська втраять свою бездари, бо матимуть залишок 70% із наміченого стану.

Великі надії були пов'язані із запровадженням закону про добровільність. У В'єтнамі було багато випадків, що зояки стріляли своїх старших в бок із-заду, відмовлялися виконувати їхні накази та зокрема прикрою правдою були десятки тисяч дезертирів, що зникли за межі Швейцарії, Канади та інших держав.

„Такі випадки не повторяться у добровільців”, — казали оптимісти, — бо ці молоді люди підписували контракт добровільно та зі свідомістю своїх зобов'язань. Забували ці оптимісти про те, що страйки робітників, хоч вони одобрили точки контакту підписаного книжкою робітничою спільнотою.

НЕДОЛІКИ В РЕКРУТУВАННІ

Підставовий вишкіл новобранців відбувається у шість великих осередках. Після відбуття вишколу розділяють вояків по різних частинях.

Раніше, на рекламу військової служби видавалося 27 мільйонів доларів, цього року, ці видатки досягли 35 мільйонів доларів, із відомим вислідом.

Із запровадженням нової системи, число працівників бранкових округ зросло на 785, так що їх тепер є 3,000, але їхнє число заплановано збільшити до 4 725 працівників.

В загальному, на цілі ЗСА бранкові станиці виконували квоту рекрутування новобранців на 83%. Але Філадельфійська округа наприклад виконала свою норму тільки на 70%. Такими станицями дорікають „Не сидіть, мовля, хлопці, за порожнім бюрком, а йдіть в народ, провіщати його. Вам платять за рекрутування, а не за сидіння”.

Якщо в таких станицях забуває теж якась загублена душа, то такому кандидату, представителю все в найкращих брехах, щоб тільки підписався під перерваними лініями.

під перерваними лініями. Тому то й траплявся такий випадок, що на вишкіл, одні рекрут складав на купу увесь свій арсенал, та залишав, що про вправи та обов'язки, йому нічого не сказали.

В погоні за кандидатами, бранкові працівники пошукали так далеко, що доукомплектувалися невідомими діями, в наслідок чого, 107 із них були звільнені або дисципліновані за такі провини, як фальшування свідчень закінчення середньої школи, підтримання вислідів іспитів (тестів), та подібне.

Бували випадки, що до вишкільних центрів прислали із бранкових округ таких то-астих рекрутів, що їх треба було спершу відговинувати, а також і таких, що слова не розуміли по-англійськи. Іх слід було відіслати до мовної школи, — але коли такий рекрут мав би перейти підставовий вишкіл?

ІНШІ ПРОБЛЕМИ

Та це тільки частина недоліків добровільного війська. Заплановано до війська старших та підстарших змінити дати безпосередньо відповідей.

Сержант Джеймс Едді, що після 23-річної служби має незабаром відійти на пенсію, учасник корейської та в'єтнамської війни, заявив: „Дисципліна у війську впала на 75%. Я не говорю про всі блага, що їх вояки одержують тепер, але якщо прийде до війни, я не хотів би бути з ними. Іх вбиватимуть, як мух”.

Інший вишкільний підстаршина висловився: „Майбутня війна, полягати на орудуванні технічними апаратами. В раніших війнах, досвідчений рівень був два роки університету. Тепер нижче середньої школи. Кому маємо довірити електроніку обліку, якщо він навіть і карти прочитати не може”.

Опозиція до добровільного війська посилюється такою ж Конгресу. Голова Комісії Збройних Сил, Едвард Герберт із Луїзіани, заявив, що за три роки, таке військо піде в дубину, бо його платні „ідають 67% бюджету. За що тоді купувати вояку, устаткування та зброю? — запитує він”.

Із застереженнями виступила також Комісія Розділу Фондів, що із запропонованого президентом бюджету відрізає 2,8 біл. доларів. Критично поставився також ген. Вільям Вестморленд кол. голова об'єднаних штабів.

ІНШІЙ АСПЕКТ ТА РОЗВ'ЯЗКА

Крім двох вищезгаданих, вирізняє ще інша проблема збройних сил ЗСА. Це расове відношення.

Читачі пригадують собі мабуть із читання преси про білий між білими і чорними вояками у Зах. Німеччині, на деяких базах, та в останнє голосу справу на літак

Богдан Кравців

„МОЙСЕЙ” І. ФРАНКА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ У ВИДАННІ АМЕРИКАНСЬКОГО НТШ

(1)

В літературних колах і серед багатьох поколінь українських читачів останнього десятиліття утвердилася погляд, що „Мойсей” Івана Франка — це вершинний твір його поетичної творчості, другий — за справедливим визначенням проф. Юрія Шевельова — „Заповіт” української літератури. Тому ж і зрозуміла та шаноблива увага, що нею користується ця Франкова поема в літературних, наукових і читальних колах української діаспори і водночас із цим приховувана нехті до „Мойсея” у совєтському офіційному літературознавстві.

Не враховуючи багатьох передруків у збірниках видань, Франкова поема „Мойсей” була опублікована на еміграції вже після Другої світової війни двома окремими книжковими виданнями, здійсненими Українською Вільною Академією. Наук: перше — за редакцією проф. Степана Гавського (під редакцією архієпископа Сильвестра) і з його ж розвідкою про „Мойсея” у виданні „Криниця” в Кронбергу, Західній Німеччині, 1948 року.

Раніше, расове відношення в армії відіграло велику роль у країні — 13%.

В теперішньому добровільному війську, чорних є на 30% із чого, половина їх є у фронтових частинях, а 30% парашутистів чорні. Є асі дані, що ці відсотки, якщо так далі йтиме, збільшаться в користь чорних.

Критики висловлюють побоювання, що чорні настільки зростуть в силу, що їх, напевне, Франкентина, неможливо буде контролювати. Уважте собі, як вони будуть реагувати, якщо б їх підплатили втихомирювати внутрішні заворушення негрів, запитують критики?

Щоб виповнити квоту, є різні пропозиції, як найбільше дивач рекрутувати і найматися цивільних працівників для виконання адміністративних та бюрових праць тощо.

Уважаю, що остаточний вишкіл із цієї незвідної ситуації — це поворот до старої бранковий системи. І хоча Конгрес не бажає цього, то у виборі між необхідним військом та поворотом до примусової системи бранки, треба буде вибрати менше зло — а саме, поворот до старої системи.

Передбачують, що до цього дійде за кілька літ і що поворот до примусової бранки оздоровить болячки збройних сил ЗСА.

ку, і друге — за редакцією проф. Юрія Шевельова з фронтисписом й ініціалами Олени Кульчицької та в мистецькому оформленні Якова Гніздовського у в-ві УВАН у ЗСА 1968 року. Особливо цінним не тільки за мистецьким, але і за науковим поглядом було це останнє видання: крім статей проф. Ю. Шевельова „Що ми знаємо про поему” та „Пома між можливим: Другий „Заповіт” української літератури”, до якого увійшли також варіанти тексту, відкриті Іваном Франком, його передмови до перших видань „Мойсея” і передрук однієї поєми Корнила Устияновича з 1891 року. Нарік, 1969 року, по-явився „Мойсей” І. Франка у французькому перекладі А. Свірка і з його ж передмовою у Брюсселі в Белгії. Ще до війни, 1938 року, був виданий у Нью Йорку перший переклад „Мойсея” англійською мовою, здійснений відомим українським перекладачем у ЗСА Вол. Семеніною з доброю статтю С. Шумейки про Франка і передмовою перекладача про поему. Видання цього першого англійського перекладу „Мойсея” було зrealізоване заходами Об'єднання Українських Організацій в Америці і на кошти Українського Народного Союзу.

Як це не дивно, але в Українській ССР, де режимні літературознавці так багато й широко розписуються про Великого Каменярка і його „революційно-демократичну” творчість, Франкового „Мойсея” боються пригадувати українським читачам, підкреслюючи місце і значення цієї поеми у творчості Франка. У виданні вбранних його творів поему „Мойсей” передрукують, але ж окремими книжковими виданнями для широких читальних кіл не публікують. За усіх понад 60 років існування УССР Франкового „Мойсея” видали там тільки один раз — це 1930 року в Державному Видавництві України (з передмовою О. Фінкеля) в Харкові. В деяких совєтських бібліографіях не зазначають навіть четвертого видання, що по-явилося 1930 р. у в-ві „Чорногора” в Коломиї, яке насправді було п'ятим, бо був виданий „Мойсей” за дозволом російської військової цензури з 17 серпня 1916 року в Києві 1917 року у в-ві „Криниця”.

Вручи все це до уваги, можна було тільки вітати надруковане у „Свободі” ч. 134 з 19 липня 1973 року, повідомлення НТШ у ЗСА, що „Англомовний Мойсей Івана Франка зданий до друку”.

Вручи все це до уваги, можна було тільки вітати надруковане у „Свободі” ч. 134 з 19 липня 1973 року, повідомлення НТШ у ЗСА, що „Англомовний Мойсей Івана Франка зданий до друку”.

Вручи все це до уваги, можна було тільки вітати надруковане у „Свободі” ч. 134 з 19 липня 1973 року, повідомлення НТШ у ЗСА, що „Англомовний Мойсей Івана Франка зданий до друку”.

Вручи все це до уваги, можна було тільки вітати надруковане у „Свободі” ч. 134 з 19 липня 1973 року, повідомлення НТШ у ЗСА, що „Англомовний Мойсей Івана Франка зданий до друку”.

кладу цієї поеми, що його здійснив Володимир Семеніна і що його видано у ЗСА ще 1938 року.

„Геніальна поема Івана Франка „Мойсей” — сказано в цьому пресовому повідомленні НТШ у ЗСА — вже давно вимагала мистецького переладу на англійську мову, щоб таким способом впровадити цю поему, як гідного репрезентанта української літератури, до всього англійського світу. За справу взявся Науковець Т. во ім. Шевченка в Америці, щоб цим виданням звеличити також ювілей сторіччя НТШ. Переклад виконала відомого поета Віра Річ. Щоб видання мало репрезентативний характер, замовлено до цього видання ще інші поеми Івана Франка та окремі його вірші. Передмова Кларенса Меннінга дає читачеві історичне тло діяльності Франка і характеристику його поетичної творчості. Проф. В. Лев дає біографічний нарис Франка (мало б бути: про Франка — В. К.). В дальшому змісті цього повідомлення зазначається, що редакційну колегію цього видання творять проф. В. Лев і проф. М. Стахів і про поїздку останнього до Торонто в липні 1973 для покладати всіх питань зв'язаних з технічним оформленням книжки. Наприкінці стверджено, що „високі кошти цього видання покриває у великій мірі спадщина сл. п. Василя Тимчука-З. Лос Анджелесу, Кал., та дар пані Енн Стахів з Мейна, Флориди”.

Наприкінці 1973 року англійський „Мойсей” американського НТШ справді таки по'явився, як і сказано було в повідомленні, на люксовому папері, у твердій золотий обгортці з мистецькою військовою роботою М. Григорієва. Роздруковано це видання під час „Ювілейного Наукового Конгресу для відзначення століття НТШ”, що відбувався в Нью Йорку в листопаді мин. року. Можна набувати виданого 1973 р. „Мойсея” також по книгарнях, не зважаючи на суфесті деяких читачів, щоб його статку з продажу. Ціна 7.00 дол.

На другий із заголовних сторінок здійсненого американським НТШ видання „Мойсея” надруковано англійською мовою, що не видання Наукового Товариства ім. Шевченка і промовецьованого його фактальною цифрою, як том XIII серії „Українська література”, видаваної досі виключно українською мовою. Під цим випущена відзнака сторіччя НТШ теж англійською мовою. Далі йде недовіда переказана довідка про автора мистецького оформлення видання, на надрукована з помилками про дитину прийнятого в англійських виданнях правопис у назі і тексту на заголовних сторінках. З такими ж помилками на стор. 4-44.

(Закінчення на стор. 4-44)

І. Вовчук

ДО ПОЛОЖЕННЯ В УКРАЇНІ І ЗАВДАНЬ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ У СВІТІ

(Відтворена з пам'яті доповіді, виклошена на Другому СКВУ — Торонто)

(5)

Національна ідея заперечує великодержавний т. зв. інтернаціоналізм з політикою обомовлення і русифікації та нищення всього, що не кориться уніфікаційному тискові єдиногодержавства. Об'єднані національною ідеєю сили нації змагаються за повноту суверенного державного і культурного життя нації; за повноту її суверенного внеску всіх творчих виявів у вселюдську скарбницю. Національна ідея, об'єднуючи національні сили в боротьбі проти більшовицького єдиногодержавства, обороняючи всебічний розвиток творчого національного генія, не визнає і не витісняє, а „капіталізує” безмежжя інших благородних людських і, збагативши їх у національному кліматі, повертає світові.

Через націю, через свій нарід людина належить до людства. Це нинішнє дещо нагадує двадцять років, коли в обороні завоюваної державності національні сили, розриваючи духові зв'язки з Московською Патріархією в церковному житті через великого Митрополита Василя Липківського проголошували, що „нація є невідомою клітинкою для найповнішого пізнання Христової науки”. Тому відданість національній ідеї, всебічне пізнання через заглиблення в неї веде до найкращого пізнання і розв'язки глобальних соціальних і духових проблем, що забезпечує всебічний розвиток нації і людини, її духового розвитку і добробуту. „Тисячолітні зусилля найкращих і найшляхетніших з людського роду пішли на те, щоб культивувати в людських грудях енергію людського духа.”

Дух, що тіло рве до бою, Рве за поступ, щастя й волі (1)

Не матерія, яка у більшості є підвалом всього, а „енергія духа виражає справжнє ество людини”. Духова енергія творить зміст життя людських поколінь.

Політична філософія людей національно-політичного становлення в Україні далека від марксо-ленінського діалектичного матеріалізму, на якому ханат вселюдської партії будув московський соціалізм, спираючись на ненависть у класовій боротьбі. Дуже помилково, в могому переконанні, ті з нас, що звідцять єдиного український рух спротиву з марксизмом і ленінізмом чи з національним комунізмом, які базуються на ненависті людей у класовій боротьбі. А Валентин Мороз твердить, що на ненависті не ніхто нічого не збудував. Розважаючи над проблемами людини і духового середовища, в якому формуються людність, Євген Сверстюк доводить, що „неможна жити на догмах ненависті, бо в людині живе щось вище за це”.

Вільну людину з національним хребтом, що його виробляли предки наші всією історією. В. Мороз протиставляє в політичній філософії національного становлення бездушним роботам чи гвинтикам, яких виторгове система більшовицького великодержавства за „замортованими догмами” класової боротьби. Бездушному автоматом, що є ідеалом більшовицької тоталітарної системи, протиставляється творча людина, творця громадської думки. Деградууючому суспільству людей автоматів, роботів, суспільству позбавленому національної структури, безгромадської думки С. Сверстюк протиставляє національну спільноту, в якій національна людина (а не мітінга абстракція — „совєтський человек”), здобувши національний хребет, утверджує місце нації під сонцем. Громадська думка в національній спільноті

хетиних з людського роду пішли на те, щоб культивувати в людських грудях енергію людського духа.

Дух, що тіло рве до бою, Рве за поступ, щастя й волі (1)

Не матерія, яка у більшості є підвалом всього, а „енергія духа виражає справжнє ество людини”. Духова енергія творить зміст життя людських поколінь.

Політична філософія людей національно-політичного становлення в Україні далека від марксо-ленінського діалектичного матеріалізму, на якому ханат вселюдської партії будув московський соціалізм, спираючись на ненависть у класовій боротьбі. Дуже помилково, в могому переконанні, ті з нас, що звідцять єдиного український рух спротиву з марксизмом і ленінізмом чи з національним комунізмом, які базуються на ненависті людей у класовій боротьбі. А Валентин Мороз твердить, що на ненависті не ніхто нічого не збудував. Розважаючи над проблемами людини і духового середовища, в якому формуються людність, Євген Сверстюк доводить, що „неможна жити на догмах ненависті, бо в людині живе щось вище за це”.

людині, виторгове вільними людьми, буде національною соцієтєю, чєстю і порядністю. „Перед народом, — як перед Богом” — говорить С. Сверстюк.

А В. Мороз, глузуючи з слязькохвостих снєптіків і „вечних поросят”, що дозволяли відчувати себе від нації, каже: „Знаю твердо: паслині ті, що мають Бога”. Во: „немає Бога, — немає людей” — так говорить український нарід. В. Мороз почує це в перше від життя на Поліссі, а пізніше „вже потім прочитав у модерного європейського філософа”. Глибоким демократизмом, народністю проявляється світогляд українського національно-політичного становлення, — український націоналізм, з яким воєно більшовицьке великодержавство, посилено шукаючи за брєжнєвського володіння підтримки в руському народі.

Національний гуманізм насичена повість Є. Гуцала „Передчуття радості”. Головний герой повісті, Антін Урєак об'їждить ровером приміські села. В одному селі наїзав він на похорон, жовали запеклого розбійника, який всім надокучав. За злочинство, як розповів Антонові бабуся, „хтось його зарубав сокирою посеред ночі”. Бабуся не плакує, бо злочинець того заслужив, „туди йому й дорога, царство йому небесне”. Люди задоволені, що позбавилися злочинця („туди йому й дорога”), але зі сльозами плачуть за труною, — плачуть за людиною („царство йому небесне”). Бабуся, плачучи говорила: „Хоч може йому хотіло кінця зчинило, а шкода, людину завжди жалко”. Автор повісті через головного героя, висловлюючи жал за вмираючою людиною, говорить: „І мені теж було шкода, мабуть старенька мала слухистість”. Йому шкода, коли людина, залучавшись у відносинах (а їх виторгоують люди), втрачає людське, перекреслюючи себе. А вона „не має права вибратися його (людського) в себе, бо це злочин перед самими собою”.

На засадах людяності формуються політична думка, визначаючи відносини між людиною і нацією. Злочин робить той, хто дається відчувати себе від нації. „І перед кожним з нас стоїть альтернатива: бути сином свого наро-

ду, або лугавим наймитом і малоросом” — говорить С. Сверстюк, до відступників національної ідеї...

Національно політичне становлення (рух протипу) в його легальному вияві, почавши з оборони національної культури і прав людини, набрало національно-державницького характеру. Включуючи що далі то ширші кола української молоді, воно оформилося в політичну програму, відміну від протирєжимних опозиційних течій етнічної Росії. Російські опозиційні рухи при асій різноманітності домагаються поліпшення, усування існуючої системи імперського комплексу СССР. Вєи вони, почавши від академіка А. Сахарова і кінчаючи демократичною програмою народів Росії, України і Прибалтійських країн, домагаються реформ більшовицької імперії. Академік А. Сахаров в обох своїх зверненнях до уряду, вказуючи на банкрутство совєтської системи, домагається реформ згоря, щоб зберегти неподільність імперського комплексу СССР.

У „Програмі Демократичного Руху народів Росії, України і Прибалтійських країн” говориться про боротьбу проти комуністичної диктатури КПСС, вказується на необхідність боротьби за перебудову, зреформування системи СССР, але не чіпляється імперських підвалин його, єдиногодержавності СССР. Відомий російський дисидент Юрєс Медведєв, аналізуючи стан опозиційних рухів і течій в сучасній Росії, вказує на пов'язаність руських демократичних сил з Національно Трудовим Союзом, який у своїй антикомуністичній діяльності обороняє єдиногодержавство СССР. Характеристичним для різномані

Відбувся пленум ЦК КП України

Київ. — Тут відбувся 10 січня пленум Центрального комітету компартії України, на якому зроблено підсумки виконання господарського плану 1973 року, а також обмірковано заходи щодо виконання господарського плану на 1974 рік. На пленумі, як інформує „Правда“ з 11 січня, доповідав перший секретар ЦК КП України В. Щербіцький. Газета інформує, що Українська ССР мала успіхи у своєму господарському розвитку на протяжні перших трьох років останньої п'ятирічки. „За три роки приріст промислового виробництва досягнув 21,9 процентів при плані 21,3. Випущено більше як на чотири мільярди рублів надпланової продукції. В минулому році одержано рекордний врожай зерна — в засі-

ки держави засіяно 1,070 мільйонів пудів хліба. Більше як це було передбачено планом, заготовлено м'яса, молока, яєць”.

На 1974 рік плани виробництва значно збільшені, у висліді чого „перед трудівниками України стоять ще складніші і відповідальніші завдання. Їх виконання вимагатиме значного напруження сил, підвищення ефективності всіх галузей суспільного виробництва”. Особливий наголос покладено на досягнення у сільському господарстві, ставлячи за мету „довести площу посіву зернових культур до 17,2 мільйона гектарів і забезпечити одержання врожаю менше 28-29 центнерів з гектара”. Пленум зобов'язав всіх членів компартії до заходів на шляху виконання наміченого господарського плану. Газета „Правда” подала, що під сучасну пору компартія УРСР збільшилася, нараховуючи 63 тисячі первинних партійних організацій з вже понад 2,5 мільйонами членів.

ТОВАРИСТВО ЗА ПАТРИАРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

— ВІДПІЛІ В ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж. —

ПРОСФОРУ

в неділю, 20-го січня 1974 року

на яку запрошує Громадянство Елізабет і околиць.

Просфора відбудеться

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
при 214 Fulton Street
о год. 5-й веч.Внесок дохід призначений на Фонд Блаженнішого
Кир. Йосифа І.ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ
УНІОСОЗУ!

Український Конгресовий Комітет Америки

— улаштує —

Вперше

на Північно-Американському Континенті

**КОНЦЕРТИ
ГАННИ
КОЛЕСНИК
(МЕЦЦО-СОПРАНО)
Солістка
Київської Опери**

Акомпаньатор: Володимир Ратушний

В ПРОГРАМІ — ТВОРИ КОМПОЗИТОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ
ТА СВІТОВОЇ КЛАСИКИ, НАРОДНІ ТА СУЧАСНІ ПІСНІ.

КОНЦЕРТИ ВІДБУДУТЬСЯ:

НЬО-ЙОРК — 27-го СІЧНЯ	ПІТТСБУРГ — 17-го ЛЮТОГО
БАЛТИМОР — 2-го ЛЮТОГО	РОЧЕСТЕР — 23-го ЛЮТОГО
НЬО-АРК — 3-го ЛЮТОГО	БОУ-ФАЛО — 24-го ЛЮТОГО
ДЕТРОЙТ — 9-го ЛЮТОГО	КЛІВЛЕНД — 21-го КВІТНЯ
ЧІКАГО — 10-го ЛЮТОГО	ОЛБАНІ — 27-го КВІТНЯ
ФІЛАДЕЛФІЯ — 16-го ЛЮТОГО	БОСТОН — 28-го КВІТНЯ

Час і місце концертів в продиюних місцевостях будуть своєчасно
проголошені.Увага! НЬО-БРАНСВІК, БАВІД БРУК, МЕНВІЛІ й ОКОЛИЦІ! Увага!
33-й ВІДПІЛІ ООЧСУ запрошує всіх на

ТРАДИЦІЙНУ НОВОРІЧНУ ЗАБАВУ

що відбудеться

в суботу, 19 січня 1974, о год. 8 веч. в бальній залі VFW
600 Washington Avenue, Manville, N.J.Оркестра БОГДАНА ГІРЯКА — Коктейль (вільний) — год. 8-8:45 вечора
Гостять господарі. Вигідна площа до паркування.

Українська Православна Парафія Святої Тройці

в ІРВІНГТОНІ, Н. Дж., 836 Lyons Avenue, IRVINGTON, N.J.

повідомляє Українське Громадянство, що

у неділю, 20-го січня 1974 р. в церкві, після Служби Божої
(год. 11:30) — відбудетьсяРІЗДВЯНИЙ КОНЦЕРТ
КОЛЯДОК І ЩЕДРІВОК

у виконанні

ЦЕРЕВНОГО ХОРУ під кер. інж. ДМИТРА ОЛІШНИКА
Після Концерту відбудеться

РІЗДВЯНА ЗУСТРІЧ-ОБІД

в ЗАЛІ ПАРАФІИ

Щиро всіх запрошують на Різдвяний Концерт і Зустріч

о. ПЕТРО САГАНДАЧНИЙ — настоятель
Д. ПАНИН — голова Парафіальної РадиУКРАЇНСЬКІ ЗЛУЧЕНІ ОРГАНІЗАЦІЇ
ВІДПІЛІ УКА в КЛІВЛЕНДІ, Огайо

— влаштовують —

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ

для відзначення

65 РОКОВИНИ СВЯТА ДЕРЖАВНОСТІ

22-го СІЧНЯ 1918 р.

в неділю, 20-го січня 1974 року

о год. 4:30 по пол.

в NORMANDY HIGH SCHOOL
2500 W. Pleasant Valley Rd., Parma, Ohio

В ПРОГРАМІ: Апел комбатантів і молодих організації; відчитання прокламацій від посадишків міст: Клівленду, Парми та губернатора штату Огайо; святочне слово д-ра Михайла Нана, професора John Carroll University; виступ хору „Дніпро” — дир. Саген Садовський; декламції й українські національні танки у виконанні молодіжних організацій — керівник танцювального ансамблю Віктор Богуславський.

Того ж дня ранком, в усіх Українських Церквах, Католицьких і Православних, будуть відправлені УРОЧИСТІ СЛУЖБИ БОЖІ в наміренні Українського Народу.

До масової участі запрошує все Українське
Громадянство — КОМІТЕТГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ в ПОНКЕРСІ, Н. Дж.
запрошує на відзначенняСАМОСТІЙНОСТІ І СОБОРНІСТІ
УКРАЇНИ 1918 і 1919

У вівторок, дня 22-го січня 1974 року посадишків міста Понкерсу Достойний Ендрю Р. Мартінедлі підписав прокламацію Українського Дня, а після відбудеться піднесення Українського Прапора на щоглу біля місцевого ратуши. Початок о год. 10-й ранку. Збірка учасників о год. 9:45.

Неділя, дня 27-го січня 1974 року

СЛУЖБА БОЖА

в Українській Католицькій Церкві СВ. МИХАЙЛА
о год. 10-й ранку

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ

Початок о год. 3:30 по пол.

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
301 Palisade Avenue, Ponkers, N.J.

В програмі беруть участь: Достойний Посадишків Ендрю Р. Мартінедлі; слово почесного посадишків о. шамбелана Василя Федаса; святочна промова — д-р Володимир Савчук; виступ хору церкви св. Михайла в Понкерсі під мистецтвими керівництвом д-ра Олега Сохана; мистецькі виступи юнацтва Осередку СУМА та Станції Пласту. Віримо, що Українське Громадянство візьме численну участь у відзначуванні вітаних Річниць.

У глибокому смутку поминаємо Приятеля і Знайомих,
що для 4-го січня 1974 р. у Філадельфії, Копп,
несподівано відійшов у Вічність на 47-му році життя,
наш Найдорожчий

ДРУЖИНА, МАТИ, ДОНЬКА І СЕСТРА

бл. п.

ІВАННА з МУЛІЦЬКИХ
ЧЕРНИГА

Горем прибиті:

ІВАН — муж
ЮРКО І НЕСТОР — сини
СЛІСАВЕТА І МИКОЛА МУЛІЦЬКІ — батьки
МЕЛАНІ КУЗЬМА — сестра з чоловіком
РОМАНом та дітьми: НАТАЛЕЮ,
УЛЯНОЮ І ПЕТРУСЕМ
ІВАННА ГРИНЬ І ЛЮБА КОПІТІНСЬКА
— тітчині сестри

ПОДЯКА

3 волі Всевишнього відійшла несподівано у Вічність
для 21-го грудня 1973 року
наша Найдорожча МАМА І БАБУСЯ

бл. п. ТЕНЛЯ ІВАСЬНІВ

учителька народних шкіл на Рідних Землях, Німеччині і в
Канаді, невтошна народна дівка, членкиня і голова Ліги
Українських Католицьких Жінок при церкві св. о. Нико-
лая в Торонті, Канада.Посліда народилася 18-го лютого 1899 р. в селі Де-
нисові, Західній Україні.Похорон відбудеться в середу, 26-го грудня 1973 р. з
церкви св. о. Николая в Торонті, Канада.

Цєю дорогою складаємо нашу подяку:

Високопреподобним і Всечесним Отцям за відслу-
ження Панахиди і відправлення Покійної у Вічну Доро-
гу: Митрополі Петрові Компоні, деканам: Іваном Сиротин-
ському і Тарасом Гарасимчуком, Ігуменом Борисом Ка-
бі, ЧП, Василем Широму, ЧП, Михайлом Харині, д-ром
Юрієм Федоровим, радником Володимиром Жолтевичем,
Юліаном Микитином, Остапом Голушківим і Володимиром
Шаравенчим.Дякуємо всім нашим дорогим Односельчанам із сел
Денисова, Сволкам, Дружам, що прийшли нам з пошитою
і словами потіхи в цю сумну годину.Дякуємо Лідці Українських Католицьких Жінок за
похоронну трапезу.Дякуємо о. Василеві Заліщуківі, власникові похоро-
ного заведення „Янгам Фішерал Чепел” за вичіпну об-
слугу і прозування.Всім, Хтосебудь прийшов нам з пошитою, в ці скорби
діл, з квітами і молитвами для Покійної — щиро дякуємо.

Най милосердний Господь сторицею Вам заплатить.

Ваші вдячні і горем прибиті:

сини — інж. АРКАДІЙ ІВАСЬКІВ з дружиною
СТЕФОЮ І дітьми
сини — інж. ЛЮБОМИР ІВАСЬКІВ
з дружиною МАРІЕЮ
дочка — ІВІДОРА ДОБРЯНСЬКА з мужем
ІВАНом І дітьми
зять — АНДРІЙ ВАЙРАК
зять — о. МИРОСЛАВ ВАЙРАК„Правда” продовжує нападати
на сенатора ДжексонаМосква. — Газета „Прав-
да”, орган ЦК КПСС, продо-
вжує мстити свої нападки на
статті проти сенатора Генрі
Джексона. Як відомо сенатор
Джексон є одним з найбільш
шкідливих протівників
статусу у н р д відієваноїської лайки, що вони й сто-
сують не тільки до Г. Джек-
сона, але до всіх, що ста-
лять під сумнів політику Мо-
скви. Замітна в останній за-
мітці „Правда” про Джексо-
на згадка, що „цей прихиль-
ник сіонізму і ворог Радян-
ської країни” може стати в
будущому Президентом ЗСА.Дякуємо сумною вісткою з Родиною і Знайомих, що з волі Всевишнього
відійшов від нас в суботу, 12-го січня 1974 р.
наш Найдорожчий ЧОЛОВІК І БАТЬКО

бл. п.

ПЕТРО ПОСЛУШНИЙ

на 68-му році життя.

ПАНАХИДА — у вівторок, 15-го січня 1974 р. о год. 8-й веч. в похоронному
заведенні Гасина, 4244 Old York Rd., у Філадельфії, Па.ПОХОРОН — в середу, 16-го січня 1974 р. з того ж похоронного заведення, о
год. 8:30 ранку до церкви Царя Христа, а після на цвинтар на Факс Чейс.

В глибокому смутку:

дружина — ОЛЬГА
донька — ЛІДІА
брат — ВАСИЛЬ з дружиною, синами і невісткою
і Рідня в Україні

бл. п.

ЄВГЕН ДАНИЛЮК

секретар Дирекції Пластової Фундації в Нью-Йорку.

ВІЧНА НОВА ПАМ'ЯТЬ!

ПАНАХИДА — в понеділок та вівторок, 14-го і 15-го січня 1974 р. о год. 8-й
веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Нью-Йорку.ПОХОРОН — в середу, 16-го січня 1974 р. з похоронного заведення П. Яреми
в Нью-Йорку, до церкви св. Юра в Нью-Йорку, а після на цвинтар св. Андрія в
Вашингтоні, Н. Дж.

Родніні Покійного складаємо глибокі співчуття.

Український Хор „Думка” в Нью-Йорку

дільється сумною і болісною вісткою
з Членами, Симпатизантами і Звельчипками української пісні,
що для 12-го січня 1974 р. несподівано відійшов у Вічність
його Член-Осередку і довголітній Член Управи

бл. п.

ЄВГЕН ДАНИЛЮК

політичний у безмежному болі, не тільки своєю власною, але і прибрану Ним
Думкарську Родню, який присвятив лямину частину свого
молодого життя.Нахай же пам'ять про нашого заміреного, несподіваного і невіджалуваного
„Геня” залишиться вічною у наших серцях.

ВІЧНА НОВА ПАМ'ЯТЬ!

Опечалений Дружині, Синам, Матері і усім близьким і дальшим Родніні
пересилаємо наші найглибші вирази співчуття.

УПРАВЛІННЯ

бл. п.

ЄВГЕН СТЕПАН ДАНИЛЮК

абсолютний Богословської Академії у Львові та фармацевтичного факультету
УТТІ в Мюнхені, активний член нашої церкви й громади.ПОХОРОНИ в середу, 16-го січня 1974 р. о год. 9-й ранку з того ж похорон-
ного заведення до церкви св. Юра, а після на цвинтар св. Андрія в Вашинг-
тоні, Н. Дж.

У глибокому смутку:

НАДІЯ — вдова зі синами НЕСТОРом і АДРИЯНОМ
ДАНИН — мама
ІВАН І АННА ЛОЗІНСЬКІ — тесть
СЛАВА МЕНШІВСЬКА — сестра з мужем ОРЕСТОМ
і доньками ОКОЛАНОВОЮ І ДАРЧЕЮ
РОМАН — брат з дружиною МАРТОЮ й синами: ОЛЕГОМ
І АНДРЕЙКОМ
МИРОСЛАВ ЛОЗІНСЬКИЙ — швагер
д-р ВОГДАН НІТІЛІН — вуйко
ЗІРКА КОТЛЯР — сестричка з мужем ЯРОСЛАВОМ і дітьми
ЛІДІА КРАМАРЧУК — сестричка з мужем ВОГДАНом
і дітьми
НАТАЛКА ПІНІМКО — сестричка з мужем ОЛЕКСАНДРОМ
РОМАН МАНІВЕНКО — сестричка
ЮРКО МЕНШІВСЬКИЙ — сестричка з дружиною МАРТОЮ
і дітьми
близька та дальша Родина в Україні, Америці, Канаді
й Австралії.Замість квітків на могилу, згідно з бажаннями Покійного, простежте
про поширення на добродійні цілі.

Субота, 19-го січня 1974 року

Год. 9-та вечора

Аудиторія Школи св. Юра в Нью-Йорку

215 Схід 6-та вулиця

2-й ВІДПІЛІ ООЧСУ й ОСЕРЕДОК СУМА ім. ген.-хор. Т. ЧУПРИНКИ в НЬО-ЙОРКУ — влаштовують

ТРАДИЦІЙНУ НОВОРІЧНУ ЗАБАВУ (МАЛАНКУ)

Аранжер — акторка Іванна Кононів
Оркестра „Амор” — М. РоманенкоВечірній стрій побажаний. Стільки замовляти в
канделярах вище поданих Організації.На забаву сердечно запрошуємо Українське Гро-
мадянство і Молодь м. Нью-Йорку й околиць!

ПЕРЕМОЖЦІ ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНОЇ КАМПАНІЇ УНС ТА ЇХ ЗДОБУТКИ

(Закінчення зі стор. 1-6)

успішні учасники кампанії, зарплатні жінками, як чоловіками.

Перше місце в цій кампанії зайняв секретар одного з Детройтських Відділів УНС, Роман Татарський. Його велика перемога тим значиміша, що він цій кампанії року вперше взяв участь в організаторській курсі УНС на Союзі, а цій кампанії року став секретарем свого 94-го Відділу. Р. Татарський придбав в останні шість місяців минулого року імпозитне число змагань тож 924. Його приятелі дорікали йому після закінчення кампанії за те, що не довів свого великого успіху до рівної тисячі точок! Друге місце за ним зайняв Василь Колодін, довголітній секретар Відділу УНС в Трої, який від чверть сторіччя належить до найбільш заслужених секретарів і найбільш успішних організаторів цього УНС. Він придбав на 20 точок менше, а саме 904. За ним приєднався, як загалом, пані Анна Гарас, яка здобула 779 точок, по ній на четвертому місці знайшовся також новий секретар з Ром і минулорічний куратор зі Союзу, Василь Кобіто з 701 точками, а п'яте почесне місце на самому верху таблиці переможців зайняла друга жінка-секретаря 25-го Відділу з Джерзі Саті, пані Катіна Степко, яка придбала 643 точки.

В другій п'ятці найбільш завантажених учасників кампанії є д-р Василь Палідвор, секретар з Нью Йорку, з 524 точками, Іван Петруцько, секретар з Майнерсвил, Па. (519 точок), Андрій Кушнір, секретар з Філадельфії (483), п-і Гільберта Пашен, секретарка з Клівленда, (445), та на десятому місці знайшовся д-р Атанас Слюсарчук, секретар з Детройту (411).

Слід відмітити особливо активну і успішну участь у кампанії жінок-секретарок і організаторок УНС. Крім зазначених пані А. Гарас (779), К. Степко (643) і Г. Пашен (445), даліше, за чергою, зайняли почесні місця між переможцями кампанії пані: Анна Гнатюк (395), Дарія Манило (376), колишня головна радня Олена Олек (347), Катерина Онуфрік (282), Марія Юзик (237), Олександра Долницька (185), Евстахія Мільняк (168), Ольга Малицак (139), Марія Сібіло (133), і колишня заступниця головного передсідки Геневфа Жеребняк (108). Особливу роль в цій кампанії відіграли жінки в Канаді. На всіх дев'ять нагород, призначених для Відділів Канади, жінки одержали аж чотири. До них належать названі пані Дарія Манило і Олександра Долницька з Монреалю, Катерина Онуфрік з Гамільтоном та дружина заступника гол. передсідки на Канаду, сенатора Павла Юзика, пані Марія Юзик.

„МОЙСЕЙ" І. ФРАНКА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ У ВИДАННІ АМЕРИКАНСЬКОГО НТШ

(Продовження зі стор. 2-6)

милками надрукована, так само недовільно оформлена заголовна сторінка, яка виглядає так: „MOSES and other poems by IVAN FRANKO From Ukrainian translated by Vera Rich (Moses) and Parcela Cundy (others poems)". На четвертій заголовній сторінці названі редактори: Василь Лев і Матвій Стахів з професорськими і докторськими титулами. Під цим надруковано англійською мовою довідку: Copyright by the authors, 1973, з якої не можна встановити, чи йде мова про померлого 1916 р. І. Франка, чи про перекладача Віру Річ і померлого 1947 року П. Канді, чи про редакторів видання. Про американський копірайт видання не подбала.

На дальній сторінці надруковано великими чорними літерами подія фундаменту видання і американському видавництву „Philosophical Library, Inc." — тобто то, що мало б друкуватися наприкінці книжки. Далі йде зміст і на наступній сторінці надруковано чотирьох рядків, не знати ким і коли схвалені „Правила транслітерації не-англійських особових і топонімічних назв". В підзаголовку зазначено, що вони прийняті Науковим Товариством І. Шевченка, хоч і воно цілком відзнялося від таких же правил, прийнятих у видавництві „European Science NTSH" англійським Енциклопедією Українознавства.

Починаючи від 11 сторінок, зміщений на 6 сторінках текст... передмови померлого 1972 року проф. Кларенса А. Меннінга, передрукований живцем, хоч і з багатьма помилками (11 разів Ukrainian, Ukrainians, тощо) і в виданні „Ivan Franko: Poems" 1948 року, що було здійснене насправді заходами й на кошти УНСОУ, „Свобода", а не американського видавництва The Philosophical Library. Ні під текстом передмови, ні десь в книжці не зазначено, що передмова проф. Меннінга, в якій до речі, поему „Мойсей" тільки коротко згадано, є передруком, а не оригінальною статтю, написану ним для даного видання.

Але все це тільки дрібниці, про які можна б і не згадувати. Куди більше заперечень викликає „біографічний нарис" п. н. „Іван Франко, його життя і активність", що під ним підписаний Василь Лев і що за нього взяла на себе відповідальність обидва редактори видання — проф. д-р Василь Лев, ректор Філологічної Секції НТШ і проф. Матвій Стахів, обраний Управою на голову Американського НТШ 9-го травня 1969 р. Серйозні заперечення викликає цей написаний мабуть українською мовою і перекладений „нарис" про життя і творчість Івана Франка не лише кар'єрною безграмотністю переклада, що може ствердити кожен, що хоч трохи знав англійську мову, але й фактичними інколи фактичними помилками і неточностями, які компроментують — як це буде показано нижче — не тільки редакторів видання, але й НТШ і ЗСА.

Рясні прикрити помилками виключений у „нарис" життєпис Франка. Подано, що він народився 15 серпня 1856 року, хоч насправді це дата за старим стилем, бо за новим стилем народився Франко 27 серпня 1856 р. Про село Нагуєвичі, що в ньому він народився, сказано, що сьогодні воно називається... Івано-Франківськ, (нинішня назва Станіславів) а в той час, як офіційна назва Нагуєвичі — Село Івана Франка. Звідки у Дрогобичі в другій половині 19 сторіччя взялася „60-а класична гімназія", залишилося таємницею автора чи її перекладача. Повна нерозберка виходить з даними про університетські студії І. Франка. В „нарисі" сказано, що „в 1877 році перервав він свої студії, бувши арештований... але ж по кількох роках продовжував свої університетські студії у Відні, де закінчив їх доктором філософії у професора Ватрослава Ягіча" і що... „в тому самому році перейшов він габілітацію на професорську кафедру у Львівському Університеті, але був відкинений губернатором Галичини Ваде-ні". Фактично ж було так, що перервав 1877 р. студії у Львівському Університеті, І. Франко продовжував там же з 1883 року і закінчив свої студії аж по 10 роках у Віденському Університеті, прослухавши там зimoю 1892-93 виклади з слов'янської філології і слов'янських літератур у проф. В. Ягіча й історії слов'ян у проф. Гречка й одержавши 1893 р. після захисту дисертації про Варлаама і Іоасафа, ступінь і титул доктора філософії. Габілітаційний колекційом І. Франка відбувся в березні 1895 року і його темою була праця про Івана Вишневського. Прочитавши проби лекції про „Наймиху" Шевченка, Франко був апробований Професорською Радою Факультету, але ж його кандидатура на приватного доцента (не на професора) української літератури й етнографії не була затверджена міністерством віросповідань й освіти у Відні на вимогу галицького намісника (не губернатора) Ваде-ні. Справа університетських іх студій і доцентури І. Франка висвітлена докладно у виданій у ЗСА 1967 р. праці д-р Л. Луцева „Іван Франко — борець за національну і соціальну свободу", що її автори „нарис" могли мати без ніякого сумніву до диспозиції.

З названої монографії д-ра Л. Луцева, як і з автобіографічних матеріалів І. Франка, автори „нарис" могли дізнатися також, що кандидатура Франка на посаду асистента парламенту не тільки 1895 р., але й другий раз у березні 1897 р. (Закінчення буде).

Смерть і похорон бл. п. Карла Малого

Карло Малый, чотирнадцятирічний хлопець, „Лев" в Чикаго, ставший Ілліной, ЗСА, помер у неділю 9-го грудня м. р. в одному із шпиталів Лексингтона в стежку Кентакі після кількарічної невилікувальної недуги, проживши 57 років.

Він народився 1-го грудня 1916-го р. в Переміші, Західній Україні. Ще як учень української гімназії в місті Переміші займався спортом (футбол, легка атлетика і ін.) в „Сановій Чайці", „Беркуті" і в спортивній Т-ві „Сия". Прибувши до ЗСА і Німеччини в 1955-му році, включився в українське громадське життя; він вступив до Об'єднання колишніх українських воїнів та до УАСТ „Лев", в якому він був дуже активний і аж до самої смерті був головою нашого спортивного товариства. До управи УАСТ „Лев" належав бл. п. Карло Малый від 1959-го року, займаючи в ній різні функції аж до голови, перший заступник голови, рекордний секретар, господар, керівник першої футбольної дружини, резерву, дострою, голова Номінаційної комісії й інш. З нагоди Ювілею 20-річчя існування УАСТ „Лев" взяв 1970-го р. Загальні Збори прийнявши бл. п. Карла Малого в почесні члени за його заслуги для Товариства. Крім того був він від 1966-го року членом Контрольної

комісії в СУАСТ — Північ, делегатура УСПАК. Як член української громади був він активний в УН-Союзі й належав до 399-го Відділу УНС ім. „Лев".

Похорон бл. п. Карла Малого відбувся в Чикаго з каліпні погребового заведення Василь Музика і його сина Богдана. У понеділок 10-го грудня відбувся парастас о 7-й год. вечора, що його відправив о. крилошанин Павло Джулинський.

У віторок 11-го грудня о 7-й год. вечора відправив о. крилошанин Маріян Вутирський панахиду, під час якої співав хор дивізійників під диригентурою Романа Андрушка, колишнього репрезентативного футболіста УАСТ „Лев". По боках труни тримали стійку в своїй прапорі воїни і Дивізії УНА і члени УАСТ „Лев". Після панахиди промовляв Богдан Кашуба, теперішній голова місцевої етнічної Дивізії УНА, який задав у кількох словах про високий вплив хор дивізійників та про втрату, яку понесла місцева етнічна Дивізія. Відтак виступив з жалобною промовою Роман В. Припхан, фіналовий секретар 399-го Відділу УНС ім. „Лев", який говорив про діяльність і заслуги Покійного для розвитку українського спорту як на рідній землі, так і в ЗСА. Третім промовцем був мгр Осип Гордиський, який імені Ор-

ганізації Українських Націоналістів за кордоном говорив про військові чини Покійного, його патріотизм і заслуги для української визвольної справи.

Після панахиди відбулися короткі жалобні сходи в домі УАСТ „Лев", які провів Роман В. Припхан і під час них однокласником мовчавою зпаченово болучу втрату і пам'ять померлого голову нашого Т-ва.

Похорон почався в середу 12-го грудня о год. 8.30 ранку в каліпні Василя Музики і сина Богдана. Опісля відбулася жалобна Служба Божа в українському католицькому Соборі св. Володимира і Ольги, яку відправив старенький о. крилошанин Павло Джулинський, а йому допомагали дяки проф. Іосиф Пачовський і Михайло Ціда. Після останнього цілування тіло перевезено й поховано на цвинтарі о. Миколая біля гробу покійної дружини Олени. Після закінчення гробу о. крилошанином Павлом Джулинським усі відповіли „Вічна пам'ять", а дивізійники стрілецьку пісню: „Чуєш, брате мій". По закінченні поховання родина Покійного запросила всіх на обід.

Петро Головатий

ВІДПІШЛИ ВІД НАС

Вартісне поповнення бібліотеки УНІ

У п'ятницю 19 жовтня м.р. Бібліотека Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету отримала дві колекції книжок, які взаємно себе доповнюють. Вони важливі для студій над українською культурою (мовою, літературою, історією тощо). Одна з них це колекція т-ва „Просвіта" з Українського Народного Дому в Нью Йорку: має вона понад 700 томів і можна її поділити на три частини, якщо йдеться про зміст та значення цих книжок. За першу на мою думку, найбільш цінна, частину книжок треба уважати цілий ряд перших видань творів таких видатних корифей української літератури і науки, як: Франко, Винниченко, Кобилянська, Драгоманів, Лепкий, Степанік, Грушевський, Філарет Колесса, а також — 12 томів „Літературно-Наукового Вісника" та декілька видань документальних видань з історії України першої чвертини XIX ст.

Друга частина це понад сто популярних видань друкованих в Києві, Чернівцях, Прилуках, і т.д. з часів 1904-1912 рр., які, мабуть тепер є бібліографічною говорою, білими круками. Також чимало томів усього трьох серій над творчістю отих велетнів української літератури.

Автор цього допису займається тепер опрацюванням обох цих колекцій, щоб найскоріше їх приготувати до вжитку для студій та дослідницької праці трьох українських кафедр Гарвардського університету.

Обома вищезгаданими колекціями наша бібліотека значно збагатилася, і ми дуже вдячні донаторам за поміч.

Едвард Касиняч

Звичайно хоробрий хлопець розпачався, коли зрозумів, що Тарзан десь по-ляну...

Іно потім себе, що тупіше не чути того крику... Безперервне шалене тапцювання підтримує його теорію...

Тим часом, мавпо-чоловік, не дуже впевнений, що та-

ARKA COMPANY
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel. GE 5-3556, New York 10008
CHITATE! I
Ми ще ніколи не мали так
великого вибору книжок,
як маємо зараз!

Різне
Українське Вислужкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: (212) 475-1450
ВИСЛУЖИ ПАКЕТИ З ОДЯГОМ І ХАРЧАМИ В УКРАЇНУ І ДО ССОР. Маємо на складі все потрібне до війни. Послаємо також: КУЛЬТІВІ ПЕРИФЕРІЇ, ХАТІВ, МОТОЦИКЛИ, КОЛОДІЗНИКИ І ТЕЛЕВІЗОР. Урадові години: від понед. до п'ятниці 8:30-6:00 веч., в суб. 8:30-5:00 веч. в неділю від 10-1 по пол.

КРАБ ESTATE
ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ БУДИНОК, БІЗНЕС, ЗЕМЛЮ? звертайтеся до: **УКРАЇНСЬКОЇ СТРИ ГЕМІНІ REAL ESTATE CO.** 98 — Second Avenue New York, N.Y. Tel.: 477-6400

High section, Jersey City
2 РОДИННИЙ ДІМ
5 і 6 кімнат, 2 ван. кімнати, модерна кухня, близько до школи.
Тел. (201) OL 3-7298

SERVICE
Виконують добру і обдирку **ПРАЦЮ**
Оббивають стіни деревом (paneling), встановлюють готові стіни, стелі і підлоги, перебудовують кухонні кабінети, викінчують формальності, встановлення вікон і дверей.
(212) 466-2712, цілий день

Toolmakers
— 1ST CLASS —
optical or jewelry exp. must be familiar with small tools & dies. No Government contracts.
■ Air conditioned plant
■ Full time
■ Steady work, benefits
Old established firm.
Apply in person or call Hudson Optical Corp.
842 Broadway (at 14 St), NYC
(212) 673-6006

SUPERINTENDENT
For bank building in Hoboken. Good pay plus benefits. 4 1/2 room apt. goes with job. Full time work for reliable person with references. Apply Personnel dept. Hudson United Bank, 3100 Bergen Line Ave., Union City, N.J. or call (201) 983-6100. An equal opportunity employer.

Funeral Directors
Theodore WOLININ Inc.
Директор
Похоронного Загрома
125 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: GE 5-1637
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА
УЕР. ПОТЕРЕННЕ
Займається Похоронами в БРОК, БРОКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegion 4-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ПІРА І ЧИСКА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

Британський міністер закордонних справ відвідає Угорщину, Румунію і Болгарію

Лондон. — Згідно з повідомленням Британського міністерства закордонних справ, сер Алек Даглен-Юм відвідає 21-27 квітня ч. р. Угорщину, Румунію та Болгарію.

В часі відвідин британський міністер закордонних справ переведе розмови з урядовими держав на теми економічної співпраці, а також безпеки.

ПІДГОТОВЛЮЮТЬ ІМПРЕЗУ В КОРИСТЬ ФКУ
Підготовку бенкету, прихід з якого призначений на фундацію для Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету, веде в імені комітету ФКУ на північню Нью Джерзі пані Камілія Смордська із своїми подругами-співпрацівницями. В програмі спільна вечеря та мистецькі виступи, а відтак забава. Мистецькі точки — у виконанні молодих українських талантів. Бенкет відбудеться в балетній залі Шератон Мотор Інн, Гакенсв. Н.Дж. (на перехресті шляхів 80 і 17), в суботу, 4-го травня 1974 р.

НАГОРОДЖЕНІ УЧАСНИКИ ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНОГО ЗМАГАННЯ ЗА ДАЛЬШИЙ РІСТ УНС

I. СТЕЙТ ПЕНСІЛЬВЕНІЯ		
I група до 75 членів		
Відділ точок		
1 Роман Дяків	30	95
2 Лазар Івашин	424	58
3 Юрій Січленій	11	57
II група від 76 до 150 членів		
Відділ точок		
1 Стефан Івасечко	48	188
2 Ольга Малицак	29	139
Іван Валяк	324	91
III група від 151 членів		
Відділ точок		
1 Анна Гарас	47	779
2 Іван Петруцько	78	519
3 Андрій Кушнір	83	483
II. СТЕЙТ НЬО ЙОРК		
I група до 75 членів		
Відділ точок		
1 Іван Трояновський	87	130
2 Павло Марак	476	54
3 Іван Смирняк	46	44
II група від 76 до 150 членів		
Відділ точок		
1 Іван Пригода	200	267
2 Евстахія Мільняк	450	168
3 Микола Шпитко	489	140
III група від 151 членів		
Відділ точок		
1 Василь Колодін	191	904
2 Василь Кобіто	121	701
3 д-р Василь Палідвор	204	524
III. СТЕЙТ НЬО ДЖЕРЗІ		
I група до 75 членів		
Відділ точок		
1 Інж. Омелян Граб	209	62
2 Ольга Калінович	459	43
3 Степан Мельничук	331	21
II група від 76 до 150 членів		
Відділ точок		
1 Омелян Твардовський	214	199
2 Василь Осадчук	172	88
3 Катерина Гордон	347	42
III група від 151 членів		
Відділ точок		
1 Квітка Степко	25	643
2 Анна Гнатюк	37	395
IV. СТЕЙТ ІЛІНОЙ		
I група до 75 членів		
Відділ точок		
1 Михайло Ольпанський	51	297
2 Стефанія Лісович	395	61
II група від 76 до 150 членів		
Відділ точок		
1 Софія Оріх	33	92
2 Ярослав Билень	17	80
3 Петро Врубльовський	301	48
III група від 151 членів		
Відділ точок		
1 Гільберта Пашен	125	455
2 Михайл Семків	379	371
3 Галина Олек	22	347
V. СТЕЙТИ ОГАІО МІЧІПЕН		
I група до 75 членів		
Відділ точок		
1 Василь Лещук	303	76
2 Людмила Качун	50	75
3 Пилип Кобас	309	22
II група від 76 до 150 членів		
Відділ точок		
1 Геневфа Жеребняк	180	108
2 Петро Бабич	115	63
3 Олена Сенедяк	274	38
III група від 151 членів		
Відділ точок		
1 Роман Татарський	94	924
2 д-р Атанас Слюсарчук	174	411
3 Михайло Кітчик	240	354
ВІДІЛІ ІНШИХ СТЕЙТІВ		
I група до 75 членів		
Відділ точок		
1 Іван Гуліч	101	120
2 Інж. Лев Блонарович	34	104
3 Іван Тарнавський	150	53
II група від 76 до 150 членів		
Відділ точок		
1 Іван Лаба	177	308
2 Михайло Білик	323	182
3 Марія Сібіло	452	133
III група від 151 членів		
Відділ точок		
1 Іван Малко	320	388
2 Інж. Ярослав Карп'як	385	343
3 Адам Ціадин	55	289